

Újabb munkaéveink

2013 – 2018

Szeged, 2018.

VASÚTTÖRTÉNETI ALAPÍTVÁNY

VASÚTI EMLÉKHELYEK - FILIÁLÉK

MOTORGARÁZS **Szentes**
GÉPÉSZETI GYŰJTEMÉNY
MÁV TELEFONKÖZPONT

Békéscsaba
VASÚTÁLLOMÁS
TURISZTIKAI FŐPÁLYAUDVAR

Kalocsa
VASÚTÁLLOMÁS

Domaszék
SZGV ÁLLOMÁS

Székkutas
FALUMŰZEUM

Kaszaper
AEGV ÁLLOMÁS

Kelebia
VASÚTÁLLOMÁS

Szőreg
VASÚTTÖRTÉNETI
EMLÉKHELYEK

Szeged

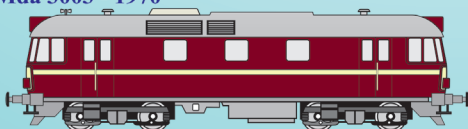
SZTE JGYPK TECHNIKA TANSZÉK
SZTE VASÚTTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS TÁR
VASÚTÁLLOMÁS

Mezőhegyes
HELYTÖRTÉNETI
GYŰJTEMÉNY

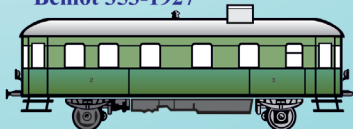

SZENTESI MOTORGARÁZS-GÉPÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Mda 3003 - 1970

Bcmot 353-1927

Huszonöt munkaévünk

A szegedi Vasúttörténeti Alapítványt 1993. április 1-jén jegyezte be a Csongrád megyei Bíróság. Alapítói: négy vasúti szakember, egy pályás, egy forgalmazó és két gépész voltak. Ők a korábbi vasúttörténeti kutatásaikat, a lakásukat megtöltő relikviákat vitték az alapítvány jogi és gazdasági keretei közé.

Alapító Okiratunkban célkitűzéseink között szerepeltek a különböző vasúttörténeti, vasútmodellezői kiállítások megrendezései és a vasúti jubileumok méltó megemlékezései. Működésünk eltelt huszonöt évében nagyon sok önálló rendezvényünk volt, illetve társrendezőként működünk közre.

Tudatosan kerestük azokat az aktuális helyszíneket, évfordulós alkalmakat, ahol kiállításokat és megemlékezéseket tartottunk. Fennállásunk óta több mint 170 rendezvényt szerveztünk, rendszeresen megünnepeltük az érintett önkormányzatokkal, társszervekkel összefogva a jubiláló vasútvonalak, szolgálati helyek évfordulóit. A jubiláló vasútvonalak, szolgálati helyek történetét kutattuk, s azt kisebb könyvekben meg is jelentettük. Szervezésünkben mintegy 80 szolgálati helyre tettünk emléktáblát az érintett önkormányzatokkal együttműködve és a jelentősebbeket az aktuális évfordulón meg is koszorúzzuk.

Az elmúlt években sikeresen rendeztük meg a betervezett és aktuális kiállításainkat, néhány terven felüli rendezvényt is lebonyolítottunk. A látogatók, illetve az előadások résztvevői mindig elismeréssel méltatták munkánkat. A helyi média többször adott szöveges és fényképes tájékoztatást a rendezvényekről.

Fotó, festmény, képeslap, dokumentáció, szakmai utasítás, vasutas szerszám, alkatrész, relikvia, valamint terepasztal és modell gyűjteményeink sok helyen arattak sikert a látogatók között. Ezeknek az eseményeknek a megfelelő és szakszerű megrendezésével, kiállításával hozzájárultunk Szeged város és Csongrád megye kulturális életéhez, nem utolsósorban a Magyar Vasút presztízséhez. A teljesség igénye nélkül sorolunk fel néhány példát és helyszínt az utolsó öt évünkről.

Állandó kiállítóhelyet hoztunk létre: Szegeden az Agórában és a Vasútállomáson, Békéscsabán a Turisztikai Főpályaudvaron, Kalocsán pedig a pingált váróteremben.

Önálló szervezéssel veszünk részt 1999 óta a Kulturális Örökségi Napokon, a Múzeumok Éjszakáján 2014-től és a Szőregi Rózsaszünet vasúti vonatkozásaiban 2015 óta van nagy sikerünk. Megszerveztük a 20 éves Vasúttörténeti Alapítvány és 125 éves Szegedi Üzletvezetőség rendezvénysorozatát. Ez **2013.** márciustól júniusig tartott a Móra Ferenc Múzeum Fekete Ház kiállítótermeiben és a vasútállomási helyszínein. „20 munkaévünk” kiadványban foglaltuk össze addigi tevékenységünket. Májusban Makón és Mezőhegyesen a vonal 130 éves évfordulóját ünnepeltük meg kiállítással. **2014.** március 4-től Szeged Állomáson a „160 éves Szeged Vasútja” rendezvénysorozat házigazdái voltunk. Egy határokon átnyúló vasúti projekt vasúttörténeti kiállítását vándoroltattuk Szeged, Bácsalmás, Szabadka és Újvidék helyszíneire.

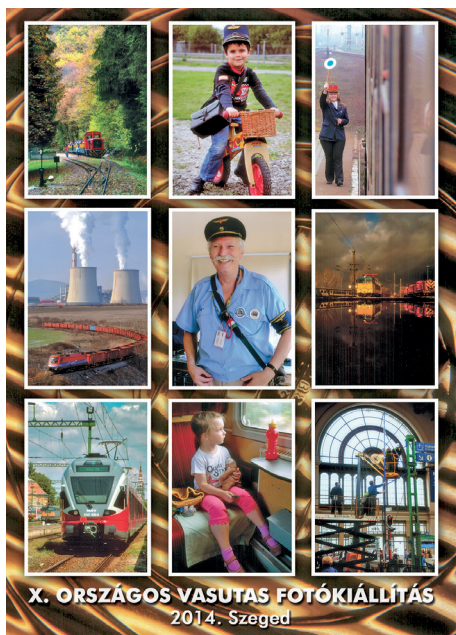
2015-ben elkezdtük vándoroltatni a Kecskeméti Kisvasútról összeállított emlékkiállításunkat, Kecskeméttől Kiskunmajsáig a vonal településein, összesen 7 helyszínen. Kunszentmárton-Martfű közötti vasútvonal 130-as ünnepségét méltóan megszerveztük. Kecskemétre, Kiskunhalasra és Szerencsre a mozdonyvezetők aktuális országos találkozájára speciális, mozdonyos kiállítási anyagot tudtunk kitelepíteni.

Októberben a Budapesten megrendezett InnoRail nemzetközi vasúti kongresszus résztvevői is láthatták a Lurdy Házban berendezett nagyszabású kiállításunkat. A **2016.** évet is Budapesten kezdhettük: meghívásra a Zipernowszky teremben kaptunk helyet egy látványos kiállításra, melyet a közönség két hónapon át látogathatott.

A várpalotai Trianon Múzeum vasúti kiállítását a mi relikviáinkkal egészítettük ki. A Szolnoki Járműjavító 160 éves fennállására rendezett kiállításon a mi anyagaink is tetszést arattak. **2017.** A Szegedi Kisvasút emlékét tovább ápoltuk: megnyitásának 90 éves évfordulóján az emléktáblánál történő megemlékezéssel, képeslap és falinaptár kiadásával. Szeged Nagyállomás kihasználatlan üveg pavilonjában egy látványos bemutatóval hívjuk fel az utazók figyelmét Alapítványunk ezerarcú gyűjteményére, a kijáratí lépcsőház falára pedig felhelyeztük az utolsó szegedi gőzösnek, a 424,334-es pályaszámú mozdornynak felnagyított molinóját. A Kecskeméti Kisvasút állomásán pedig nagyszabású és rendkívüli „születésnapí” ünnepséget szerveztünk az ott lévő 75 éves kis gőzmozdonyunknak! Októberben az immár II. InnoRail Konferencián a résztvevő 19 ország több mint 300 résztvevője láthatta relikviáinkat.

Országos Vasutas Fotópályázatunk: 1996-ban a Millecentenáriumi évben hirdettük meg első országos fotópályázatunkat, kiállításunkat. Akkor a beküldött képek többsége fekete-fehér volt. Később a színes képek kerültek többségbe. A tizedik, jubileumi kiállításunk képei már a legmodernebb digitális felvételek kinagyításával készültek. A két évenkénti rendszerességgel megtartott vasutas fotókiállítás így a fotózás történetének nyomon követését is szolgálta. Ekkor döntöttünk úgy, hogy az analóg pályázatokat abbahagyjuk és a digitális pályázatok meghirdetésének stafétabotját átadjuk a VOKE győri szervezetének.

Az utolsó, a „Szeged Vasútja 160 éves” címmel 2014-ben kiírt X. Pályázatunkra beérkezett 58 szerző 463 db fényképe, ebből a kiállításra elfogadva 56 szerzőtől 200 db kép. 26 szerző 60 képe nyert különböző értékes díjat. A kiállításunk első helyszíne a szegedi Karolina Iskolában volt a 64. Vasutasnap Júliális ünnepe keretében. Innen a Szent-Györgyi Albert Agórába, majd a Vasútállomás utascarnokába került át az anyag. Ezt a kiállítást is hasonlóan a korábbiakhoz: azóta is több helyszínre, aktuális eseményekre vándoroltatjuk. A beküldött fényképek – kiírásunk szerint – az alapítvány tulajdonába kerültek és azokból azóta már sokat kihelyeztünk vasúti szolgálati helyek, egyesületek irodáinak, folyosóinak díszítésére.

Gyűjteményeink

Vasutunk írott anyagainak, tárgyi dokumentációinak, eszközeinek, járműalkatrészeinek, szerszámainak gyűjtését tovább folytattuk. Ebben a munkánkban szinte csak a tároló helyiségeink korlátolt nagysága szab határt. Szerencsére a MÁV Zrt. ingatlangazdálkodási szakemberei – lehetőségeik függvényében – mindig segítettek, hogy újabb helyiséget kapjunk szerzeményeinknek. Manapság egyik beszerzési forrásunk elapadóban van, ugyanis a szakszolgálati selejtezési eljárásoknál mind kevesebb a számunkra még értékes anyag. Kollégáktól, nyugdíjasoktól, sőt hagyatékokból sok-sok érdekes és értékes anyag került hozzánk, ezeknek a feldolgozása is időigényes, de szívet melengető munka számunkra. Írásban nehéz lenne felsorolni gyűjteményünk ezerarcúságát, inkább azt várjuk, hogy minél többen látogassák meg raktárainkat, fiiláléinkat.

A „Bugaci Kispöfőgő”

Alapítványunk megalakulása és működése szorosan kötődik a MÁVAG által 1942-ben gyártott 490,053 pályaszámú keskeny nyomközű gőzöshöz. Céljaink között is szerepel a mozdony védelme, emlékének fenntartása, emblémáinkon pedig mindenütt megjelenítjük a sziluettjét. Sokat tettünk népszerűsítése terén, hiszen az általunk rendezett nosztalgia vonatok mozdonyaként évtizedek alatt sok ezer vasútbarát vitte magával emlékét és hírét. 2008-ban kapta meg utolsó műszaki vizsgálatát, ami csak egy évre engedélyezte üzemét és azóta sajnos csak áll csendesesen a kislelőház zugában, elhagyatottan, gazdátlanul. Azaz mégsem, mert 2017. augusztus 12-én „életre keltettük”, megmozgattuk fáradt gépezetét, közszemlére tettük és hatalmas pikniket szerveztünk a 75. születésnapjára!

Nemcsak róla emlékeztünk meg, hanem a hozzá szorosan kapcsolódó Kecskeméti Kisvasúti Napok örömteli utazásaira, ahol kialakult és elmélyült sokak vasútbarátsága és a Kisvasutak megszeretése, népszerűsítése, valamint fennmaradásuk melletti kiállásai. Ugyancsak szomorúan vettük tudomásul az általunk kezdeményezett Bugaci Kisvasút Közhasznú Társaság végelszámolását.

Keskeny nyomközű Vasúti Járműskanzen

Kecskemét Kisvasúti Vasútállomás területén hoztuk létre 1996-ban, eredendően a Kecskeméti Gazdasági Vasút jellemző járműveiből a szabadtéri kiállítást. Sajnos ennek látogatottsága, sőt őrzése sem volt megfelelő, a 2009-es üzemszünet pedig végérvényesen okafogyottá tette fenntartását. Döntésünket elősegítette, hogy az őrizetlen járműveink közül az egyik személykocsit fel is gyújtották. Ezért szükségszerűen a skanzen járműveit fokozatosan áttelepítettük más őrzött, befogadó helyekre, a területen pedig csak a fékállásos pórkocsi maradt, rajta a 490,053 pályaszámú gőzmozdony eredeti kazánjával.

A MÁV mindent összevágó selejtezéseiből azért néhány értéket sikerült kimentenünk. Mindegyiknek megtaláltuk a helyét és tulajdonosi szerepünk meghagyásával átköltöztettük új helyükre. Legtöbbjük a felépítménnyel együtt az Alföldi Első Gazdasági Vasút kaszaperi volt „Géza” megállójánál, az ottani Önkormányzattal közösen kialakított skanzenban tekinthető meg. Magyarországon lévő egyetlen zsámolyozó kocsinak a Gyermeekvasúton találtunk helyet, ahol a jó együttműködésünk következtében felújították és üzembe helyezték. Pályamesteri motoros hajtányaink pedig kis vargabetűvel ugyan, de jó helyre kerültek. Az Ezüst Nyilat és a Zöld Pillangót a Kemencei Kisvasútbarátok igyekeznek új pályára állítani, a Kék Hintót és a Lábhajtányost pedig a Nagybörzsönyi Kisvasút üzemelteti.

Valkai Csaba

A Vasúttörténeti Alapítvány Gépészeti Gyűjteménye Szentesen

Jelen összefoglaló célja bemutatni az utóbbi 5 évben végzett munkánkat, a fejlődést. Ha úgy tetszik, ez egy beszámoló jelentés. Legfontosabb tapasztalat: a szentesi vasúttörténeti kiállítás látogatóinak száma évről-évre gyarapszik és immár kis városunk lakói közül is egyre többen büszkék erre a helyre. Ez Szentesen nagy szó! Csendesen jegyezzük meg: a gyűjtemény 2005 óta létezik, de sok városi felnőtt az óvodás gyermekétől értesül erről. A látogatók között szép számmal vannak visszatérő vendégek, akik rácsodálkoznak az újabb látnivalókra. Észreveszik és megemlítik a pozitív változást.

Örömmel tapasztaljuk, hogy – mint korábban jeleztük – egyre többen jönnek hozzánk. A látogatás továbbra is ingyenes, de mióta a regisztrációs jegyet bevezettük, számszerűsíteni tudjuk. A látogatók összlétszáma 2016-ban és 2017-ben meghaladta az évi 2000 főt. Ebben a két évben a nálunk rendezett 3-3 napos modellkiállítás örömdetesen növelte a létszámot. A mobilitás hetén mindkét évben vendégül láttuk a város óvodásait.

Vannak elemek, amelyek változatlanok éppen azért, mert az eredeti és ésszerű alapgondolatnak megfelelően jól működnek. Ilyen például a BCmot 370 sorozatú motorkocsi, amely a látogató csoportok elhelyezésére szolgál. A gyerekek által megunhatatlan ké-

zihajtány változatlanul óriási népszerűségnek örvend.

Az állandó elemek között kell megemlíteni a kis múzeumépületet, bár itt is történt változás az elmúlt időszakban. Valamennyi helyiség teljes felújításon esett át. Ez azt jelenti, hogy a szüete parketta helyén mozaikszerű beton burkolólapok vannak. A helyiségek falát és mennyezetét dekoratív és egyedi szigetelés borítja. Az ablakokat üvegfestés díszíti.

A kiállítási területen felépítettük az őrházi sütőkemencét, amelyet Kunszentmárton-Érpart egykori megállóhely őrházának udvarán bontottunk el. Ott 1887-óta állt. Korát a kemencenyílás fölött az áthidaló síndarab tanúsítja. Azaz, a kemence Szentes első vasútjával azonos korú. Azóta már az őrház is eltűnt – nyomtalanul...

Felújítás után működőképesen tudjuk bemutatni a szénszerelő forgódarut.

A tárgyalt időszak kétségtelenül legnagyobb fejlesztése és eredménye, hogy a bejárat közelében egy kifejezetten reprezentatív látogatóközpontot alakítottunk ki. A legutóbb ruharaktárnak használt épületegyüttes évek óta használaton kívül volt. A MÁV nagyvonalú engedélyének köszönhetően használatba vettük. Teljesen önerőből – azaz külső támogatás nélkül – elvégeztük az épületrész teljes felújítását. A felújítás menetét és időtartamát most nem részletezzük, de azt elárulhatjuk, hogy a külső és belső falak vakolásáról, festéséről, több helyen az átszakadt födém javításáról és az aljzatbeton felújításáról is beszélünk. Korábbi csőtörés következtében a vizesblokk totálkáros volt, amit rendbe tettünk.

A munka eredményeként a szentesi kiállítóhely területben és értékben is jelentősen gyarapodott. A volt raktár jelenleg központi fogadóhelyiség, mintegy 100 m² alapterülettel. Tágas, világos és látványos. Tökéletesen alkalmas hely akár nagy létszámú csoportok fogadására, tájékoztatására. Alkalmas arra, hogy a látogatók itt érezzék át azt, hogy mit jelent nekünk a 2018-ban 90 éves szentesi Motorgarázs. A helyiség nincs telezsúfolva kiállítási tárgyakkal, mert így alkalmas olyan rendezvényekre is, mint például egy-egy modellkiállítás, vagy filmvetítés. A falakat óriási festmények és tablók díszítik.

Ebben az épületben alakítottunk ki két újabb kiállítóhelyet. Az egyik szoba tárlókkal, könyvespolcokkal kisebb tárgyak, könyvek, modellek bemutatására szolgál. A falakon fotók, tablók, festmények láthatók. A másik helyiség a legújabb büszkeségünk: mi egyszerűen Orient-szobának nevezzük. Nem titkoltan a világ leghíresebb luxusvonatának emlékét, élményét kívánjuk felidézni. Ezt segítik elő a falakon az eredeti plakátokról készült festmények és a vonatbelsőit ábrázoló fotók. A szobában kandalló áll és a berendezést különleges, exkluzív faragott bútorok jelentik. A közelmúltban egy nagyon kedves ismerősünk a szobába lépve azt mondta: „Itt bárkit lehet fogadni! Érti Csaba? Bárkit!” Nos, azóta is sokan jártak nálunk, de „bárki” még nem. Az épület további helyiségei a Területi Műhely használatában vannak. Ennek ellenére a teljes homlokzatot rendbe tettük és azt látványos, festett mozdonyok dekorálják.

Az eddig felsorolt fejlesztések természetesen azt szolgálják, hogy a kiállítóhely még inkább vonzó és érdekes legyen a látogatók számára is.

Egyébként a látogatók összetétele teljesen vegyes: vannak szinte „hazatérő” családok, csoportok Szentesről és az ország bármely részéről. Vasútbarátok Berlinből vagy Svájc-ból. De például a Duna Televízió felkérésére életében először nálunk hajtányozott a tíz évig vasutas Badár Sándor humorista.

A működés során továbbra is tapasztaljuk a támogató segítséget, jóindulatot a MÁV és Szentes város részéről. De nem kellett csalódnunk a korábbi támogatóinkban és személyes barátainkban sem. Hálas köszönet érte.

A sikeres működés alapvető feltétele az a környezet, amely körülvesz bennünket. A környezet jelen esetben azt jelenti, hogy általunk önzetlenül végzett munkát jóindulat övezi és itt több a mosoly, mint a rosszindulat.

Gyakran felteszik a kérdést: mi a következő terv a kiállítás bővítésével kapcsolatban? Mielőtt konkrét választ adnánk, rögzítjük, hogy a közel 2000 m²-es parkot rendben kell tartani, a kiállított járműveket, eszközöket és az épületeket időről-idő-re fel kell újítani. Tekintettel arra, hogy ezt nem közmunkások serege végzi, bizony ez önmagában is komoly, embert próbáló feladat. Minél nagyobb a kiállító terület, a megőrzött eszközök száma, annál több erő és kitartás révén lehet az általunk korábban elhatározott igényes módon azt bemutatni.

A fentiek alapján gondolhatná a kedves olvasó, hogy évekkal ezelőtt létrehoztunk valamit, amit igyekszünk tisztességes módon megőrizni. Esetünkben ez tévedés. A kiállítás folyamatosan épül, szépül és bővül.

A szabadban kiállított motorkocsi (BCmot 370) és a nagy raktárépület között a korábbi szálanyag tároló hely csúfosodik és gazosodik, drótkerítéssel bekerítve.

Szándékunk szerint ebben az évben ezt a területet kiállítás céljára átalakítjuk. Itt fog állni a motoros hajtány tároló szín – az üzemképes járművel – és a BC motor-kocsi kerékpárok.

Ez az év komoly rendezvényeket is tartogat. Május közepén három napos modellkiállítás lesz, június 15-én megünnepeljük a Motorgarázs építésének 90. évfordulóját. Június 30-án a „Múzeumok éjszakája” keretében irodalmi est és filmvetítések várják a látogatókat.

Befejezésül ejtsünk szót arról, amire úgy gondoljuk, joggal lehetünk büszkék: a gyűjtemény 2016 novembere óta a települési „Nemzeti Értéktár” része. Ez a cím természetesen további kitartó munkára kötelez és ösztönöz bennünket, de az sem kizárt, hogy egyszer még a megyei értéktárba is bekerülhetünk.

6600 Szentes, Korsós sor 51. Tel.: +36 30/439 9412

A Vasútmodellező Baráti Kör munkája

Közös célunk a vasúti közlekedés, a vasút részterületeinek népszerűsítése, megismereése és megismertetése, elsősorban a vasútüzem és környezete szabványoknak megfelelő modellezésével. A klub elsőként a 2000. októberi kecskeméti kiállításon mutatkozott be. Itt került kapcsolatba a klub a szegedi Vasúttörténeti Alapítvány titkárával, Nagy Józseffel, aki felajánlotta: dolgozzanak együtt az Alapítvánnyal, így 2001 január 1-jével megalapították a Vasúttörténeti Alapítvány Vasútmodellező Baráti Kört, ami az Alapítvány csoportjaként működik. A VTA a Kört a gyűjteményükben lévő rajzokkal, dokumentumokkal segíti, klubhelyiségünk is náluk, a MÁV Szegedi Területi Igazgatóságának épületében található.

Első munkáink között a járművek modellezése mellett kisebb, hagyományos terepasztalok építése szerepelt. 2006-ban „H0” azaz 1:87 méretarányú, úgynevezett „modul” rendszerű asztalok építésébe fogtunk. Ennek lényege, hogy az egyes elemek összekapcsolásával rendkívül látványos, több tíz, vagy akár száz méter hosszúságú, egybefüggő vonalszakaszok alakíthatóak ki. A modul elemek szabványos kialakításúak, így más klubok hasonló rendszerben épült asztalaihoz is csatlakoztathatóak, amit kiállításainkon rendre ki is használunk. Elsőként Szatymaz állomás készült el, amit a 2006-ban Balatonfüreden mutattunk be. Azóta minden évben megpróbálunk legalább egy új modulelemet elkészíteni.

Taglétszámunk átlag tíz fő körül alakul, Köztük nem csak vasutasok, hanem az élet több területén tevékenykedők is jelen vannak, széles korosztályból.

Vezetőink: vitéz Lőcsei Dezső, Bárány Balázs.

Több, mint 15 éves történetünk során számos kiállításon rendezvényen vettünk részt, modelljeinkre számos díjat kaptunk, amiről a Vasúttörténeti Alapítvány „Húsz munkaévünk kiadványában ejtettünk szót. A következő sorok a könyv 2013-as megjelenését követő, fontosabb eseményeinkbe engednek bepillantást.

2013 májusában volt 125 éves a MÁV Szegedi Üzletvezetősége, amivel együtt ünnepelte a Vasúttörténeti Alapítvány 20 éves fennállását. Az évfordulók tiszteletére a szegedi Fekete házban kiállítás nyílt az Alapítvány gyűjteményéből, ahol a Baráti Kör is képviseltette magát gyűjteményével, terepasztalaival. Nagy népszerűségnek örvendett Gombos Mihály tagtársunk H0e – azaz 1:87 méretarányú, keskeny nyomközű – téli terepasztala, ami az Alföldi Első Gazdasági Vasútnak állít emléket.

Júniusban a Baranyai János Vasútmodellező és Vasútbarát Klub meghívására modul rendszerű terepasztalainkkal részt vettünk a veresegyházi városnapi rendezvény keretében megtartott vasútmodell kiállításon. A kiállítás egyben tisztelgés volt a 2012-ben elhunyt Dr. Károly Imre vasúttörténész és modellező emléke előtt.

2013-ban volt 40 éves a MÁV M41 – jelenleg 418 – sorozatú, a motorhangjáról „Csörgő”-nek becézett dízelmozdony sorozata. Augusztusban közreműködtünk az erre az

alkalomra a Baranyai János Vasútmodellező és Vasútbarát Klub által életre hívott II. „Csörgő-nap” ünnepségen Székesfehérváron.

2014 áprilisban az Aba-Novák Kulturális Központ meghívására a III. Szolnoki Országos Vasúttörténeti és Vasútmodell kiállításon mutattuk be először azt a modul asztalunkat, ami egy kétvágányú vasúti hidat mintáz meg, rajta rendkívül látványos vonatforgalom bonyolítható le.

Májusban „160 éve érkezett Szegedre a vasút” címmel kiállítást szerveztünk Szeged Nagyállomásra, ahol vendégül láttuk a helyi BOBO Vasútmodellező Klubot. A Baráti Kör saját, Szatymaz állomást bemutató modul terepasztalához ők a valóságban is szomszédos, Balástya állomás modulrendszerével csatlakoztak.

Júniusban a MÁV-Start Járműbiztosítási Igazgatóság hagyományteremtő cézzal csatlakozott a Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozathoz. Az erre az alkalomra a szegedi fűtőházban megrendezett nyílt napon a látogatók bepillantást nyerhettek a vasút nagyközönség számára rejtett világába. Erre az éjszakára a mozdonyszínen a Baráti Kör terepasztala is helyet kapott. A szegedi Karolina Általános Iskolában tartott júliusi vasutasnapi ünnepségre kilátogatók előtt gyűjteményünkkel sikeresen hozzá tudtunk járulni a nagyérdemű közönség szórakoztatásához. Októberben a budapesti vasúttörténeti Parkban képviseltettük magunkat a Technikai Modell Fesztiválon, ami az ország egyik legnagyobb kiállítása.

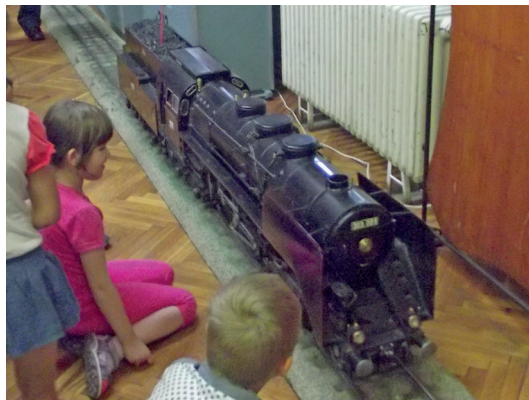
2015 márciusában Szolnokon több új modul elemet mutattunk be: a frissen elkészült „fatelep”, „Hollandia” és „méhészet” terepasztalunkat – utóbbi valós, Szatymazon található épületeket mutat be, megépítésére 2014 augusztusában kaptunk megrendelést, reklám célból is készült. Ezek mellett még sok apró részlettel bővült a modell világ: például egy kollegánk szolgálati lakásának mása is „megépült”, a 87-ed részére kicsinyítve.

Májusban az Alapítvány Szentesi Gépészeti Gyűjteményével, közös szakmai napot tartottunk.

Júniusban Kiskunhalas Vasutas Juniális a „SZAKI” Művelődési Házban, ahol egyik fő látnivaló a Baráti Kör modul terepasztal rendszere volt. Az eredeti programon felül a kiállítással egyidőben a Bethlen Gábor téren tartott kísérő rendezvényeken egy sátrat a rendelkezésünkre bocsátottak, ahol Gombos Mihály klubtagunk kis „interaktív” terepasztala óriási sikert aratott az ifjúság körében. Ebben a hónapban - az előző évihez hasonlóan - a Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat keretében ismét látogatható volt a szegedi fűtőház. Itt lehetőség volt kívül-belül megcsodálni a villany és dízelmozdonyokat, mozdonyok vezetőállásán utazni, és a programban természetesen vasútmodell kiállítás, a Baráti Kör működő modul terepasztalainak bemutatása is szerepelt. Július

a 65. Vasutasnap szegedi rendezvényét, október a budapesti Technikai Modellfesztivált tartogatta számunkra. Szereplésünk kedvező sajtóviasszhangot kapott az Indóház vasúti magazinban. Decemberben kiépítettük a MÁV Szegedi Területi Igazgatóság udvarán álló 375-ös sorozatú gőzmozdony karácsonyi LED díszkivilágítását. Ebben az évben aktualizáltuk a Baráti Kör addig „alvó”, inaktív Facebook oldalát. A www.facebook.com/vtavbk oldalról azóta naprakész információk tekinthetők meg a Baráti Kör életéről, a közelgő aktuális rendezvényekről. Több kiállításunkon volt megtekinthető a gondozásunkban lévő 1:10 méretarányú, 303-as sorozatú – saját pályán akkumulátorról működő – gőzmozdony modellje. A mozdonyt az év folyamán egyedülálló rádió távirányítással láttuk el, mely nagy mértékben megkönnyítette annak kezelését.

2016 a márciusban tartott, hagyományosnak mondható szolnoki, Aba-Novák Kulturális Központ által szervezett kiállítással kezdődött. Áprilisban az Alapítvány Szentesi Gépészeti gyűjteményének vendégeként tekinthették meg munkáinkat. Júniusban nem hiányozhattunk a Múzeumok Éjszakáján Szeged Fűtőházban tartott nyílt napról sem. A budapesti Vasúttörténeti Parkban rendezett Technikai Modellfesztiválon két új te-repasztalt is bemutatunk: egyikük működő, valódi vízzel hajtott vízimalom, a másik a történelmi Magyarország legkeletibb, az erdélyi Gyimesbükkön található 30. számú vasúti őrháza. Az eredeti épületet – melyet leromlott állapotából 2008 pünkösdjére újjítottak fel – és a mellette lévő, XVII. században épült Rákóczi vár romjait évről évre turisták ezrei keresik fel.

Decemberre ismét felszereltük a Területi Igazgatóság udvarán található 375-ös gőzmozdonyra a LED díszkivilágítást.

2017 sajnos szomorú eseménnyel kezdődött. Gombos Mihály klubtagunk elhunyt. Személyében a Baráti Kör emberileg és szakmailag meghatározó személyiségét veszítette el. Munkáit, hagyatékát kegyelettel őrizzük, gondozzuk tovább.

Márciusban már a hatodik Szolnoki Országos Vasúttörténeti és Vasútmodell kiállításon szerepeltünk. Júniusban Kisújszálláson, a Bagaméri Családi Fesztivál egyik programjaként a Baráti Kör modell és makett kiállítását is megtekinthették az érdeklődők. Júliusban hagyományosan részt vettünk a 67. Vasutasnap szegedi ünnepségén, augusztusban az alapítvány Szentesi Gépészeti Gyűjtemény területén mutatkoztunk be. Októberben ismét a budapesti Technikai Modellfesztivál következett.

A Baráti Kör hagyományosan jó kapcsolatokat ápol a Viessmann Modellgyártó Kft-vel. A cég német érdekeltségű, de hazánkban, Bányaterenyén található az egyik legnagyobb üzeme. Decemberben másodikára, - ami a „Vasútmodellezés napja” - nyílt napot szerveztek, ahova meghívtak bennünket. A magas színvonalú rendezvényen sok érdekességet, műhelytitkot tudhatunk meg a modellek, makettek gyártásáról.

Számunkra a teljesség igénye nélkül összefoglaltak tekinthetők a 2013–2017-ig terjedő időszak legfontosabb munkáinak. Bízunk benne, hogy a következő években is legalább ilyen színvonalas, jó hangulatú eseményekről tudunk majd beszámolni. Ha tevékenységünk felkeltette kedves Olvasónk érdeklődését, szívesen látjuk rendezvényeinken.

Az aktuális kiállításokról a www.facebook.com/vtavbk oldalon, vagy a Vasúttörténeti Alapítvány honlapján: www.vasuttortenetia.hu tájékozódhatnak.

Kiállító helyeink, fiáléink

A 2013-ban felsorolt tizenöt kiállítóhelyünk már több látogató elismerését váltotta ki, mellyel alapítványunk hasznos tevékenységét is bizonyíthatjuk. A kiállítási helyszíneket folyamatosan figyelemmel kísérjük és alkalomadtán az oda kihelyezett relikviákat bővítjük, illetve cseréljük. Időközben újabb helyszíneken alakítottunk ki állandó kiállítást önálló anyagokkal és egy esetben pedig kiegészítettük a helyi kezdeményezést. Ilyen lett a Békéscsabai Turisztikai Főpályaudvar, ahol a projekt alapkő letételére 2013-ban került sor. A vállalkozóval és csoportjával a korábbi jó kapcsolatunk révén megállapodást kötöttünk a helyi kezdeményezés alapítványunk részéről történő tárgyi relikviák kiegészítésére. Kalocsa Vasútállomáson üzemelő DB Schenker vállalat képviselői a Város vezetésével egyetértve megkeresték ötletünkkel a MÁV Zrt.-t és alapítványunkat. Így valósult meg az állomásépület rehabilitása, a váróterem renoválása és újbóli kinyitása. A III. osztályú várótermet szinte vasúttörténeti múzeummá varázsoltuk és 2016 óta látogathatóvá tettük. 2017-ben Szeged Vasútállomás kihasználatlan I. emeleti üvegpavilonja közül az egyiket relikviáinkkal berendeztük, a kijáratí lépcsőházban pedig elhelyeztünk egy ikonikus nagyméretű fotót. Kisebb kamara kiállításokat hoztunk létre időközben relikviáinkból és fotóinkból: a hévízi VASE üdülőben, a MÁV-Start szegedi tárgyalójában, a MÁV Igazgatóság tárgyalóiban, irodáiban, folyosóin és a Területi Egységügyi Központban.

A működésünket ellenőrző felügyelő szervek – NAV, Főügyészség – mind a gazdálkodás, mind az adminisztráció tekintetében rendezett állapotokat találtak. Gazdálkodásunk stabil, évi kb. 6 millió Ft bevétellel és ráfordítással. Működésünket pályázatokból, szponzori támogatásokból finanszírozzuk. Legfontosabb támogatónk a MÁV Zrt., az általa nem használt alagsori helyiségek átengedésével. Az SZJA 1%-ából átalagosan évi 500 E Ft-ot ajánlanak fel vasutas társaink.

Alapítványunk szerteágazó munkáját ismerő társadalmi környezete rendre elismeri szakmai kultúránk megővéseért tett fáradozásainkat: a Magyar Szakszervezeti Szövetség művészeti és kulturális Nívódíját kaptuk közművelődés kategóriában (2015).

Szabó Gyula 2003-ban, Valkai Csaba gyűjteményvezető 2009-ben megkapta Csongrád megye Alkotói díját. Nagy József titkár Vasútért kitüntetést kapott 2008-ban. A kuratórium összetételében bekövetkezett változások: Szabó Gyula alapító elnök 22 év után felmentését kérte, őt tiszteletbeli elnökké választották. 2015-től Mondí Miklós Zoltán területi igazgató úr vezeti a csapatot azonos lelkesedéssel és szakmaszeretettel. A Vasútmodellező Baráti Kört Bárany Balázs informatikus szakember képviseli a kuratóriumban.

A 25 éves jubileumunkra ünnepi kuratóriumi üléssel, kiállítással és az utolsó 5 év munkáját összegző kiadvánnyal készülünk. Egyúttal erőt gyűjtünk a következő évekre, hogy azonos lendülettel folytassuk értékmegőrző munkánkat.

Támogató szervezetek, szponzorok

Alapítványunk ernyőszervezete a VOKE és a TEMI. Felvételt nyertünk ezen szervezetek soraiba és ezzel 2008 óta teljes jogú tagjaiként a Területi Művelődési Intézmények Egyesülete, ezen belül pedig a Vasutasok Országos Közművelődési és Szabadidő Egyesülete fedezi – pályázat útján – működési költségünk egy részét. Közhasznú szervezetként elnyerjük most már sok év óta szimpatizánsaink SZJA 1 %-át is. A MÁV Zrt. vezetése helyiségeink bérleti díjának elengedésével és a kiállításokra történő szállítások költségének fedezésével nyújt óriási segítséget működésünkhöz. Aktuális eseményeink költségéhez pedig támogatásokat kérünk különböző szervezetektől.

Mindezen támogatásokat ezúttal is tisztelettel megköszönjük és az alábbiakban a teljesség igénye nélkül felsoroljuk eddigi, illetve a 25. éves ünnepi rendezvényeink főbb potenciális támogatóit.

Magyar Államvasutak Zrt.
MÁV–START Vasúti Személyszállító Zrt.
Rail Cargo Hungaria Zrt.
Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt.
Magyar Magánvasút Zrt.
MÁV Zrt. Pályavasúti Területi Igazgatóság Szeged
STRABAG Vasútépítő Kft.
Swietelsky Vasúttechnika Kft.
VAMAV Vasúti Berendezések Kft.
Yes-Clear Kft.
A Vasút a gyermekekért Alapítvány
A Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány
Vasúti Hidak Alapítvány
Vasúti Erőáramú Alapítvány
Szegedért Alapítvány
Vasutas Segélyező Egyesület
Rudolf Segélyegyesület
Mozdonyvezetők, Vasútüzemi Dolgozók Országos Segélyező Egyesülete
Vasutasok és Közlekedési Dolgozók Jótékonyági Egyesülete
Vasutas Országos Közművelődési és Szabadidő Egyesület
Területi Művelődési Intézmények Egyesülete

Vasutas Önkéntes Támogatási Alap
Vasutasok Szakszervezete
Mozdonyvezetők Szakszervezete
Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete
Pályavasúti Dolgozók Szakszervezete
Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum
Közlekedéstudományi Egyesület
Kisvasutak Baráti Köre Egyesület
Nagybörzsönyi Erdei Vasút
Magyar Vasútmodellezők és Vasútbarátok Országos Egyesülete
INDÓHAZ Vasúti Magazin
STIL NUOVO Vasúti Kiadványok
Békési Pálinka Zrt.
COLOGRAF Dekorációs Kkt.
ICON REPRO Kft.
Jonathermal Zrt.
Szeged Város Önkormányzata
Szentes Város Önkormányzata
Szerszámvilág Kft.
VIESSMANN Modellgyártó Kft.
Mega Modell Szeged

Végül, de nem utolsó sorban név nélkül – mivel szinte felsorolhatatlanok:

- mindazon aktív és nyugdíjas vasutas kollégák, civil vasútbarátok, akik személyes tárgyi eszközeiket, emléktárgyaikat felajánlották gyűjteményünk gyarapításához,
- mindazok az iskolás korú, felnőtt és nyugdíjas segítők, akik a helyiségek berendezéseiben, a kiállítások és rendezvények megszervezésében fizikai segítséget nyújtottak,
- mindazok, akik személyi jövedelemadójuk 1 %-át részünkre felajánlották és akik rendezvényeinken a mozdonyos perselyeinkbe forintjaikat elhelyezték,
- mindazok a külföldi vasútbarátok, akik gyűjteményeink meglátogatása után adományaikkal segítettek,
- mindazok a hozzátartozók, feleségek, szimpatizánsok, akik személyes hozzáállásukkal, vagy éppen háttérmunkáikkal segítettek és biztosították a rengeteg szabadidőt, melyet önfeláldozóan céljaink elérésére fordíthattunk.

Ezúton is hálásan és tisztelettel megköszönjük minden természetes és jogi személy, szervezet – azok vezetői és munkatársai – bárminemű munkáját, segítségét, adományát, melyet Alapítványunk működtetéséhez nyújtottak!

Vasúttörténeti Alapítvány Kuratóriuma

Együttműködő szervezetek

Alapítványi céljaink, működési feltételeink megvalósításához több esetben is külső segítségre szorulunk. Ekkor minden esetben úgy választjuk meg a szervezeteket, partnereket, hogy a részükről nyújtott segítség viszonzása számukra is előnyt biztosítson. A kölcsönös együttműködési támogatás és megállapodás megkötése mindig célirányos és mindkét fél számára előnyös megoldást jelent. A közelmúltban több ilyen megállapodást kötöttünk, néhány szervezetet fel is sorolunk:

MÁV Zrt.

Kisvasutak Baráti Köre Egyesület

Nagybörzsönyi Erdei Kisvasút Nonprofit Kft.

Balaton-Boronka Kisvasút Kft.

Balatonfenyvesi Kisvasút

Gyermekvasút

Vasútmodellező Alkotóműhely Kecskemét – Vasúti Relikviagyűjtők Kecskeméti Galériája grémium

Merkbau Építőipari és Kereskedelmi Kft.

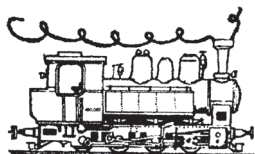
Keleti Cédrus Kft.

MABÉOSZ Vasút motívumgyűjtő Önálló Szakcsoportja

SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Tudástára

Kaszaper Község Polgármesteri Hivatala

Vasúttörténeti Alapítvány

H-6720. Szeged, Tisza Lajos krt. 28-30.

Telefon: +36/1/5161884; **vasúti:** 06/18-84 **Mobil:** +36/30/4412652

E-mail: vasuttortenet.szeged@gmail.com

Web: www.vasuttortenetia.hu

MKB Rt. Szeged, 10300002-28512992-70073285

Adószám: 18450716-1-06

Kiadja: Vasúttörténeti Alapítvány

Felelős kiadó: Mondy Miklós

Írta és szerkesztette: Nagy József

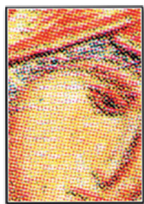
Lektor: Szabó Gyula

Készült: 300 példányban

Nyomdai munkák: ICON Repro Studio

Grafikai szerkesztés: Simó Katalin

Felelős vezető: Kazinczi János

**ICON
REPRO**

